

Załącznik nr 2 do Podsumowania do projektu Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 przyjętego uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 312/339/14 z dnia 27 marca 2014 r.

Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
1.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W Osi Priorytetowej 2. <i>Przedsiębiorstwa</i> , dla celu szczegółowego „ <i>Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa</i> ”, proponuje się uwzględnić wsparcie w zakresie przygotowania terenów inwestycyjnych i stref przemysłowych dla projektów uwzględniających ekomobilność (transport zbiorowy, komunikacja rowerowa i piesza) i zieloną infrastrukturę (w tym zielone strefy odpoczynku i spotkań).	Niezasadna	Interwencja będzie realizowana poprzez przedsięwzięcie strategiczne <i>Invest in Pomerania</i> uwzględnione w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie rozwoju gospodarczego. W ramach realizacji dokonana zostanie analiza pod kątem wskazania najbardziej korzystnych inwestycyjnie obszarów, a aspekty związane z ekomobilnością i zieloną infrastrukturą będą jednymi z elementów oceny.
2	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Przyjęte wskaźniki są niewystarczające, dla skutecznego monitoringu zmian zachodzących w środowisku wskutek realizacji projektu RPO WP:	Częściowo uwzględniona	Zgodnie z opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju <i>Szablonem programu operacyjnego 2014-2020 w Polsce z komentarzem</i> (wersja 3.0 z dnia 13.02.2014 r.) dla każdego Priorytetu Inwestycyjnego należy określić jeden lub maksymalnie dwa wskaźniki rezultatu strategicznego. W tabeli przedstawiającej wskaźniki produktu umieszcza się tylko wskaźniki produktu odpowiadające głównym typom projektów. Większa liczba wskaźników, w tym wskaźniki doprecyzowujące znajdzie się w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu.
		Wskaźnik rezultatu dla Priorytetu Inwestycyjnego 6.4 <i>Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę</i> , tj. „ <i>Powierzchnia terenów zielonych w miastach</i> ” nie odpowiada w pełni założonemu celowi szczegółowemu: „ <i>Zachowanie różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych i</i>	Częściowo uwzględniona	Przyjęto wskaźnik „ <i>Powierzchnia terenów objętych działaniami ochronnymi [w tys. ha]</i> ” jako wskaźnik produktu.

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		<p><i>krajobrazowych</i>”, gdyż nie wypełnia definicji bioróżnorodności. W celu uzupełnienia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wskazuje na konieczność włączenia dodatkowego wskaźnika – <u>powierzchnia terenów objętych działaniami ochronnymi (wyrażonej w ha)</u>.</p>		
		<p>Wskaźnik produktu dla Priorytetu Inwestycyjnego 7.4 Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu – „Całkowita długość <u>przebudowanych</u> lub <u>zmodernizowanych</u> linii kolejowych” nie jest w pełni adekwatny do planowanych do wsparcia przedsięwzięć, w tym polegających na <u>budowie</u> kolejowej infrastruktury liniowej. Sugeruje się zatem zmianę zapisu wskaźnika na: „Całkowita długość <u>wybudowanych</u>, <u>przebudowanych</u> lub <u>zmodernizowanych</u> linii kolejowych”.</p>	Niezasadna	<p>Zgodnie z opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju <i>Szablonem programu operacyjnego 2014-2020 w Polsce z komentarzem</i> (wersja 3.0 z dnia 13.02.2014 r.) w tabeli przedstawiającej wskaźniki produktu umieszcza się tylko wskaźniki produktu odpowiadające głównym typom projektów. Większa liczba wskaźników, w tym wskaźniki doprecyzowujące znajdzie się w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu.</p> <p>Głównym typem projektów przewidzianych w ramach PI 7.4 będą projekty dot. przebudowy lub modernizacji kolejowej infrastruktury liniowej.</p> <p>Ponadto katalog wskaźników produktu określony został na Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych, a wskaźnik <i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych</i> należy do <i>Common Indicators</i>, czyli wskaźników wskazanych do monitorowania przez KE, stąd nie ma możliwości modyfikacji nazwy wskaźnika.</p>
		<p>Podobnie wskaźnik produktu dla Priorytetu Inwestycyjnego 7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi – „Całkowita długość <u>przebudowanych</u> lub <u>zmodernizowanych</u> dróg” nie obejmuje planowanych do wsparcia przedsięwzięć polegających na „<u>budowie</u>, <u>przebudowie</u> i <u>rozbudowie</u> (...) układów drogowych (...)”. Proponuje się zmianę zapisu wskaźnika na: „Całkowita długość <u>wybudowanych</u>, <u>przebudowanych</u> lub <u>zmodernizowanych</u> dróg”.</p>	Niezasadna	<p>Zgodnie z opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju <i>Szablonem programu operacyjnego 2014-2020 w Polsce z komentarzem</i> (wersja 3.0 z dnia 13.02.2014 r.) w tabeli przedstawiającej wskaźniki produktu umieszcza się tylko wskaźniki produktu odpowiadające głównym typom projektów. Większa liczba wskaźników, w tym wskaźniki doprecyzowujące znajdzie się w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu.</p> <p>Głównym typem projektów przewidzianych w ramach PI 7.2 będą projekty dot. przebudowy lub modernizacji dróg.</p> <p>Ponadto katalog wskaźników produktu określony został na Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych, a wskaźnik <i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg</i> należy do <i>Common Indicators</i>, czyli wskaźników wskazanych do monitorowania przez KE, stąd nie ma możliwości modyfikacji nazwy wskaźnika.</p>
3.	Regionalny Dyrektor Ochrony	Na str. 108 „RPO WP 2014-2020”	Uwzględniona	

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
	Środowiska w Gdańsku	wskazano, iż: „Przewiduje się także dofinansowanie projektów polegających na <u>opracowaniu</u> planów ochrony dla parków krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody”. Tutejszy organ sugeruje zmianę ww. zapisu na: „Przewiduje się także dofinansowanie projektów polegających na <u>opracowaniu i realizacji</u> planów ochrony dla parków krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody”. Dofinansowanie wdrażania ww. planów zdecydowanie silniej wpisuje się w założoną czynną ochronę przyrody. Jednocześnie wybitnie odpowiada konieczności podejmowania „działań ochronnych ponadprzeciętnych na tle kraju walorów przyrodniczych i krajobrazowych” (str. 101 „RPO WP 2014-2020”).		
4.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W Osi Priorytetowej 11. <i>Środowisko</i> , w celu szczegółowym „ <i>Zachowanie różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych</i> ”, należy rozważyć wprowadzenie zapisu w zakresie umożliwiającym dofinansowanie projektów polegających na sporządzeniu/aktualizacji inwentaryzacji przyrodniczych.	Niezasadna	Dofinansowanie sporządzania lub aktualizacji inwentaryzacji przyrodniczych będzie możliwe w przypadku wykonywania tych dokumentów na potrzeby opracowania planów ochrony parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.
5.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Na ww. str. „ <i>RPO WP 2014-2020</i> ” stwierdzono, iż: „ <i>Wspierane będą projekty dotyczące zabezpieczenia obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w szczególności związane z ukierunkowaniem ruchu turystycznego, w tym budowy, przebudowy lub rozbudowy malej infrastruktury (...)</i> ”. W ocenie tutejszego organu w pierwszej kolejności należy mieć na względzie działania ochronne na ww. obszarach, w tym wdrażanie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych, z których powinien	Niezasadna	Zapisy projektu RPO WP 2014-2020 nie uniemożliwiają realizacji tego postulatu.

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		wynikać sposób ukierunkowania ruchu turystycznego oraz lokalizowanie małej infrastruktury.		
6.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Mając na względzie punkt 3 niniejszej opinii, w Osi Priorytetowej 8. <i>Komersja</i> , w celu szczegółowym „ <i>Wzrost przedsiębiorczości na obszarach problemowych</i> ”, proponuje się wzmocnić zapisy dotyczące ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko o zapis w zakresie potrzeby zapewnienia ochrony udostępnianych zasobów przyrodniczych, w tym zwłaszcza obszarów przyrodniczo cennych.	Uwzględniona	
7.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W indykatywnym katalogu beneficjentów dla Priorytetu Inwestycyjnego 6.4 Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę (str. 109 „RPO WP 2014-2020”) należy wskazać również odpowiednie jednostki państwowe, w tym Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku jako jednostkę odpowiedzialną za obszary rezerwatów i Natury 2000 na terenie województwa pomorskiego.	Niezasadna	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku mieści się w grupie beneficjentów jednostki administracji rządowej.
8.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Podkreślić należy, iż tutejszy organ uznał za zasadną preferencję przedsięwzięć z Priorytetu Inwestycyjnego 4.1 <i>Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych</i> , polegających na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (OZE): <ul style="list-style-type: none"> • zapewniających największy efekt ekologiczny w stosunku do nakładów finansowych, przy czym należy mieć na uwadze szczególne 	Częściowo uwzględniona	W PI 4.1. wprowadzona zostanie preferencja dla projektów zgodnych z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Zasady te odnoszą się m.in. do ograniczeń lokalizacyjnych, w tym środowiskowych.

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		<p>uwarunkowania terytorialne obszarów pod planowane zainwestowanie oraz zasadność lokalizowania danego rodzaju OZE na konkretnym terenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> w zakresie energetyki wodnej, które będą dotyczyć wyłącznie modernizacji istniejących obiektów. 		
9.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	<p>W Osi Priorytetowej 10. <i>Energia</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> dla celu szczegółowego „<i>Zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych oraz systemów oświetlenia zewnętrznej</i>”, należy rozważyć wprowadzenie preferencji dla projektów zapewniających największy efekt ekologiczny, z uwzględnieniem kosztów środowiskowych wynikających z cyklu życia materiałów izolacyjnych; w celu szczegółowym „<i>Wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych, szczególnie w generacji rozproszonej</i>”, proponuje się wprowadzić preferencję dla projektów zgodnych z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego; należy rozważyć wpisanie nowego celu szczegółowego o treści: poprawa bezpieczeństwa zasilania elektroenergetycznego NN i SN w aspekcie występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych 	<p>Częściowo uwzględniona</p> <p>Uwzględniona</p> <p>Nieuwzględniona</p>	<p>W ramach PI 4.3 preferencja będzie dotyczyła przedsięwzięć, które zapewnią największy efekt ekologiczny w stosunku do nakładów finansowych. Szczegółowe rozstrzygnięcia dotyczące sposobów zdefiniowania tego efektu będą prowadzone w trakcie prac nad dokumentami wdrożeniowymi dla programu.</p> <p>OP 10 w ramach PI 4.1 koncentruje się na rozwoju odnawialnych źródeł energii. Ideę tą odzwierciedla brzmienie celu szczegółowego. Jednym z warunków dla tego rozwoju jest zapewnienie możliwości odbioru energii przez sieć dystrybucyjną, szczególnie w przypadku masowego rozwoju źródeł rozproszonych. Działania związane ze wsparciem sieci elektroenergetycznych są zatem jedynie uzupełnieniem względem wsparcia projektów koncentrujących się na OZE. W związku z tym, celem OP 10 nie jest zapewnienie odporności sieci na zmiany</p>

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				klimatu (choć jest to słuszna rekomendacja), lecz rozwój OZE i pośrednio infrastruktury, niezbędnej dla OZE.
10.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W Osi Priorytetowej 8. <i>Konwersja</i> , w celu szczegółowym „ <i>Aktywizacja społeczna i gospodarcza zdegradowanych obszarów miejskich</i> ”, w planowanym zakresie wsparcia proponuje się uwzględnić (podkreślić) potrzebę wzmocnienia, rewitalizacji, zwiększenia udziału przestrzeni zielonej w obrębie zdegradowanych obszarów miejskich.	Nieuwzględniona	W OP 8 w ramach PI 9.2 wspierane będą kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne na zdegradowanych społecznie obszarach miejskich (z uwzględnieniem m.in. zagospodarowania przestrzeni publicznej). Wsparcie w zakresie ochrony i przywracania wartości ekologicznych środowiska miejskiego polegające m.in. na zwiększeniu powierzchni zieleni w miastach zostało przewidziane w OP 11 w ramach PI 6.4.
11.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W celach wiążących się ze wsparciem inwestycji budowlanych w ramach Osi Priorytetowych: <ul style="list-style-type: none"> • 1. <i>Komercjalizacja wiedzy</i>, • 2. <i>Przedsiębiorstwa</i>, • 5. <i>Zatrudnienie</i>, • 8. <i>Konwersja</i>, rozważyć należy wprowadzenie silnych preferencji dla przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zainwestowanych, obecnie i dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych, z jednoczesnym kształtowaniem/podniesieniem jakości użytkowanej gospodarczo przestrzeni.	Częściowo uwzględniona	W odniesieniu do Osi Priorytetowych 2. Przedsiębiorstwa i 8. Konwersja uwaga została uwzględniona. Natomiast w odniesieniu do Osi Priorytetowych 1. Komercjalizacja wiedzy i 5. Zatrudnienie sposób wykorzystania rekomendacji zostanie rozważony na etapie tworzenia dokumentów wdrożeniowych (w szczególności SzOP i kryteriów wyboru projektów).
12	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W Osiach Priorytetowych: <ul style="list-style-type: none"> • 1 <i>Komercjalizacja Wiedzy</i>, • 2 <i>Przedsiębiorstwa</i>, • 8 <i>Konwersja</i>, proponuje się w ukierunkowaniu terytorialnym wykluczyć lokalizację przedsięwzięć na terenach zagrożenia powodziowego.	Nieuwzględniona	Kwestie lokalizacji przedsięwzięć będą uwzględnione w regionalnych i lokalnych dokumentach z zakresu planowania przestrzennego (w tym planie zagospodarowania przestrzennego województwa i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego). Ponadto w ustawie Prawo wodne są określone zakazy odnośnie prowadzenia robót na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią i nie ma uzasadnienia dla powielania tych zapisów w RPO WP 2014-2020.
13.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	We wszystkich celach proponuje się ustalić minimalne limity procentowe alokacji dla	Do rozważenia na	Na obecnym etapie prac problematyczne jest ustalanie limitów procentowych dla konkretnych typów przedsięwzięć. Na etapie

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		wspieranych przedsięwzięć, spełniających preferencje ekologiczne, bądź też rozważyć preferencje wsparcia dla przedsięwzięć spełniających łącznie kilka warunków, w tym warunek ekologiczny.	dalszym etapie prac	wdrażania dopuszczalne będzie rozważenie profilowanych konkursów.
14.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Wykaz skrótów wymaga uzupełnienia o: „M”, „K”, „R”, zawarte w tabelach przedstawiających wskaźniki rezultatu i produktu Priorytetów Inwestycyjnych w rubryce wartości docelowych (2023).	Uwzględniona	
15.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	W ocenie tutejszego organu wyjaśnienia wymaga wskazywany w ww. tabelach rok osiągnięcia wartości docelowej, tj. 2023, z uwagi na ramy czasowe objęte projektem „RPO WP 2014-2020”	Nieuwzględniona	W tabelach przedstawiających wskaźniki rezultatu i produktu przy wartości docelowej jest wpisany 2023 r., ponieważ z końcem 2023 roku kończy się okres kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WP 2014-2020 i dopiero wtedy będzie można ostatecznie określić jakie zostały osiągnięte produkty i rezultaty realizacji poszczególnych priorytetów inwestycyjnych.
16.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Dodatkowo tutejszy organ podkreśla, iż realizacja „RPO WP 2014-2020” w granicach obszarów chronionych oraz w ich sąsiedztwie nie świadczy jeszcze o istnieniu znaczącego oddziaływania na przedmioty i cele ochrony, dla których zostały wyznaczone ww. obszary. W Prognozie dokonano oceny wpływu realizacji przedmiotowego projektu dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Z wykonanej analizy wynika, że przy zachowaniu wymagań, wynikających z przepisów prawa, realizacja „RPO WP 2014-2020” nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko.	Przyjęta do wiadomości	
17.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	Zidentyfikowano także najważniejsze problemy ochrony środowiska związane z realizacją „RPO WP 2014-2020”, na które należy zwrócić szczególną uwagę w trakcie jego wdrażania. W Prognozie wskazano ponadto niezbędne działania minimalizujące	Przyjęta do wiadomości	

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		dla maksymalnego ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań podejmowanych działań, także w kontekście oddziaływania na gatunki chronione, z uwzględnieniem wymagań i nakazów wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.		
18	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku	<p>Jednakże część zadań przedstawionych w programie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zostały one prawidłowo zidentyfikowane w prognozie. Część przedsięwzięć może wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na elementy przyrodnicze w ramach odrębnych procedur i po uzyskaniu bardziej szczegółowych danych. Na tym etapie oceny większość ustaleń „RPO WP 2014-2020” nie wskazuje istotnych zagrożeń. Szczególną uwagę zwrócono na zagrożenia dla zachowania bioróżnorodności w celu szczegółowym <i>Wzrost przedsiębiorczości na obszarach problemowych dotyczących terenu pasa nadbrzeżnego</i> (Priorytet Inwestycyjny 8.2.). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zaznacza, iż realizacja działań w zakresie podniesienia jakości pasa nadmorskiego może, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji, powodować niekorzystne oddziaływania na ekosystemy morskie i przybrzeżne, w tym na siedliska przyrodnicze i gatunki chronione jako przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000. Realizacja przedsięwzięć w tym zakresie może prowadzić do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednich lub pośrednich zmian fizycznej jakości środowiska (w tym 	Przyjęta do wiadomości	

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		<p>hydrologii) lub siedliska przyrodniczego wewnątrz obszaru;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uszkodzenia gatunków lub siedlisk przyrodniczych; • zmian składu gatunków (np. rozprzestrzenianie się gatunków obcych); • zmian podatności populacji na inne oddziaływania, skutkujące również oddziaływaniem wtórnym. 		
19.	Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku	<p>Oś priorytetowa 8 Konwersja. Priorytet Inwestycyjny 9.2 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.</p> <p>Urząd Morski w Słupsku wnioskuje o wpisanie do Indykatywnego katalogu beneficjentów jednostek administracji rządowej (Urzędów Morskich). Wniosek ten podyktowany jest faktem konieczności podjęcia działań dotyczących latarni morskich, które są objęte ochroną konserwatorską i wymagają prac remontowych oraz modernizacyjnych. Wpisanie Urzędów Morskich na listę beneficjentów otworzy możliwość ubiegania się o wsparcie w ramach RPO WP na tego typu działania zmierzające nie tylko do utrzymania tych cennych historycznie obiektów ale również do zwiększenia ich atrakcyjności turystycznej oraz funkcjonalnej.</p>	Nieuwzględniona	<p>Wsparcie w ramach PI 9.2 ukierunkowane jest na kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z lokalnych planów rewitalizacji. Zgodnie z zapisami RPO WP wszystkie projekty muszą być realizowane w sposób partnerski i koordynowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Projekty mogą być realizowane wyłącznie na zdegradowanych społecznie obszarach miejskich wyznaczonych w lokalnym programie rewitalizacji. Zapisy RPO WP nie wykluczają możliwości włączenia partnerów z sektora administracji rządowej jeżeli ich udział jest istotny z punktu widzenia celów kompleksowego projektu rewitalizacyjnego.</p>
20.	Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku	<p>Oś priorytetowa 10. Energia. Priorytet Inwestycyjny 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej,</p>	Niezasadna	<p>W Priorytecie inwestycyjnym 4.3, w ramach którego wspierane będą działania służące poprawie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w wykazie beneficjentów znajdują się jednostki administracji rządowej. W tych działaniach nie ma i nie przewiduje się wprowadzania dodatkowej preferencji zależnej od rodzaju beneficjenta</p>

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		<p>w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.</p> <p>Urząd Morski w Słupsku wnioskuje o dopisanie do preferowanych przedsięwzięć projektów realizowanych również przez jednostki administracji rządowej. Należy mieć na względzie troskę o szeroko rozumiane środki publiczne, z których realizowane mogą być zadania przez administrację nie tylko samorządową ale również administrację rządową, do której zaliczany jest Urząd Morski w Słupsku. Demarkacja środków przeznaczanych na tego typu projekty pomiędzy POiŚ 2014 – 2020 a programy regionalne w znacznej mierze opera się o przewidywane wartości projektów. Dlatego też mając na uwadze projekty o mniejszej wartości należy dołożyć wszelkich starań o wspieranie ich na poziomie regionalnym. Wpisanie administracji rządowej jako beneficjentów preferowanych typów przedsięwzięć będzie działaniem, którego dalekosiężnym efektem stanie się ograniczenie wydatkowania środków budżetu państwa.</p>		(preferencja dla projektów realizowanych przez jst dotyczy wyłącznie modernizacji oświetlenia zewnętrznego).
21.	Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni	<p>Istotnymi szansami rozwojowymi województwa mogą być; (i) stworzenie warunków, w tym odpowiednie przygotowanie terenów portowych, do rozwoju centrum budowy i kompleksowego montażu morskich elektrowni wiatrowych; (ii) rozwój produkcji opartej o towary przywożone do portów drogą morską. Decyzje w sprawie (i) są pilnie potrzebne, bo prawdopodobnie w ciągu najbliższych 5-6 lat może się rozpocząć budowa pierwszych polskich morskich farm</p>	Niezasadna	<p>W ramach OP 2 <i>Przedsiębiorstwa</i> przewidziana jest interwencja m.in. z zakresu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw, szczególnie tych których działalność mieści się w obszarze inteligentnych specjalizacji. Energetyka wiatrowa (<i>off shore</i>) została zidentyfikowana jako jedna z branż o najwyższym potencjale w regionie. Projekty z tego zakresu będą szczególnie pożądane.</p> <p>Warto również zaznaczyć, iż w ramach OP 1 <i>Komercjalizacja wiedzy</i> alokowane środki posłużą wspieraniu przedsiębiorstw, także w partnerstwie z jednostkami badawczo-rozwojowymi, które będą chciały zainwestować w badania służące komercjalizacji m.in. w zakresie energetyki wiatrowej. W tym zakresie przewidziane do wsparcia są również duże przedsiębiorstwa.</p>

L.p.	Instytucja	Uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
		wiatrowych, Możliwe też, że mniej więcej w tym czasie budowa takich farm rozpocznie się na centralnych i wschodnich akwenach Morza Bałtyckiego (Szwecja, Litwa, Łotwa).		Interwencja związana z dostępem do portów morskich oraz rozbudowy infrastruktury portowej jest zaplanowana w zakresie Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
22	Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni	<p>Uwaga dotyczy rekomendacji nr 2, 6 i 7 zawartych w rozdziale 9.2 Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 i stanowi, że proponowane zapisy są zbyt daleko idące.</p> <p>Zalecenie wykluczenia inwestowania w obszarach zagrożonych powodzią, a także relokacji cennych obiektów z takich obszarów jest niemożliwe do spełnienia i, co więcej nie jest konieczne. Przykładowo, zgodnie z nowo opracowanymi mapami zagrożenia powodziowego od strony morza, zagrożenia takie (dla zdarzenia o prawdopodobieństwie 1 raz na 100 lat) obejmują znaczne obszary portu i miasta Gdańsk. W obszarach zagrożenia powodzią konieczne będzie zrealizowanie kompleksowego systemu, w którym niektóre obszary byłyby bezwzględnie chronione przed powodzią a inne zabezpieczane przed skutkami powodzi, wykorzystującego różne narzędzia, zarówno planistyczne jak i techniczne.</p>	Przyjęta do wiadomości	Autor uwagi prezentuje zbliżone podejście do tych rekomendacji z Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 jak autorzy projektu RPO WP 2014-2020. Rekomendacje 2 i 6 nie zostały uwzględnione nie, a w uzasadnieniu wskazano m.in., że w ustawie Prawo wodne są określone zakazy odnośnie prowadzenia robót na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią i nie ma uzasadnienia dla powielania tych zapisów w RPO WP 2014-2020. Natomiast rekomendacja 7 została zakwalifikowana do wykorzystania na dalszym etapie prac z uzasadnieniem, że szczegółowe typy projektów zostaną określone na etapie tworzenia dokumentów wdrożeniowych, a projekt RPO WP 2014-2020 nie wyklucza rekomendowanego zakresu.